

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/29/2025
Identifikačné číslo spisu: 6123336056
Dátum vydania rozhodnutia: 25.03.2026
Meno a priezvisko: Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6123336056.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35724803, zastúpeného spoločnosťou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53255739, proti žalovanému G. S., narodenému B. zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Malcho, s.r.o., Stankovany 549, IČO: 55962165, o zaplatenie 14.377,09 eura s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 15Csp/81/2023, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. decembra 2024 sp. zn. 16CoCsp/8/2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. decembra 2024 sp. zn. 16CoCsp/8/2024 a rozsudok Okresného súdu Zvolen z 30. novembra 2023 č. k. 15Csp/81/2023-169 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súde Zvolen na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 30. novembra 2023 č. k. 15Csp/81/2023-169 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 18.716,50 eura s tam uvedeným príslušenstvom a v súdom určenej lehote (výrok I.); a rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania (pred súdom prvej inštancie - poznámka odvolacieho súdu) voči žalovanému v rozsahu 100 %, ktoré je povinný uhradiť žalobcovi v súdom určenej lehote (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí dôvodil, že žalobca žiadal zaviazat' žalovaného na vrátenie dlžnej sumy pozostávajúcej z nezaplatenej istiny na základe poskytnutého spotrebiteľského úveru, ako aj úroku a úroku z omeškania. Bolo nesporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru žalovanému za podmienok dojednaných v zmluve. Žalovaný v rámci obrany a písomného odporu proti platobnému rozkazu vydaného súdom prvej inštancie namietol nesplnenie zákonných povinností právneho predchodcu žalobcu s tým, že uvedená zmluva o úvere nespĺňa obligatórne náležitosti v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch. Nespochybnil uzatvorenie zmluvy, ani čerpanie finančných prostriedkov v rámci uvedenej úverovej zmluvy. Pokiaľ žalovaný namietal nesplnenie podmienok v zmysle ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch a konkretizoval nesplnenie podmienky v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) Zákona o spotrebiteľských úveroch, túto námietku okresný súd považoval za nedôvodnú. Súd mal za to, že odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať úver

bola zachovaná. K námietke žalovaného, ktorá sa týka platnosti zosplatnenia úveru s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 9 v spojení s ustanovením § 565 OZ a článku V., písm. b) zmluvy o úvere okresný súd uviedol, že právny predchodca žalobcu dodržal zákonný postup pri zosplatnení úveru, postupoval v zmysle vyššie citovaných ustanovení Občianskeho 16CoCsp/8/2024 zákonníka, výzvu zo dňa 26. 06. 2020, ktorá bola doručená na Pošte L. dňa 03. 07. 2020 prevzal. Bol upozornený na možnosť zosplatnenia, ku ktorému došlo 27. 08. 2020, žalovaný oznámenie o zosplatnení prevzal, o čom svedčí pripojená doručka zo dňa 08. 09. 2020. Zosplatnenie teda bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. K ostatnej námietke žalovaného týkajúcej sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby z dôvodu porušenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách okresný súd uviedol, že podľa tvrdenia žalobcu táto podmienka je splnená doručením tretej upomienky, ktorou mal byť žalovaný vyzvaný na úhradu nesplatennej dlžnej sumy. Žalovaný naopak namietal, že výzva na predčasné splatenie úveru nie je výzvou v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Táto upomienka neobsahuje žiaden text, ktorý by dlžníka upozorňoval na možnosť postúpenia pohľadávky. Je to výzva v zmysle § 53 ods. 9 a nie výzva v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a teda nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky. Naopak žalobca tvrdil, že vo výzve zo dňa 26. 06. 2020 označenej ako „tretia upomienka - pokus o zmier“ vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného na okamžité zaplatenie dlžnej sumy s tým, že v opačnom prípade bude požadovať, aby vrátil celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere a zároveň upozornil žalovaného na právo banky odstúpiť od zmluvy o úvere. Táto výzva bola doručená žalovanému 03. 07. 2020 a súčasne výzvou zo dňa 27. 08. 2020, doručenou žalovanému 08. 09. 2020, bol po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru opätovne žalovaný vyzvaný na splatenie zostatku úveru s príslušenstvom. Okresný súd v tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 24. 04. 2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí všeobecných súdov SR ako R 60/2018, v zmysle ktorého zákon č. 483/2001 Z. z. je kľúčovým právnym predpisom upravujúcim činnosť bánk, ktorého § 92 ods. 8 zároveň veľmi presne upravuje za akých okolností môže banka postúpiť pohľadávku z úveru na inú banku a tiež aj na tretiu osobu, a to aj na osobu bez bankovej licencie a bez súhlasu dlžníka. Pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 musí banka po a/ písomne vyzvať svojho klienta, aby dlh zaplatil a po b/ ak je napriek písomnej výzve klient v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní čo i len s časťou dlhu, môže uplynutím uvedených 90 dní pohľadávku postúpiť. Postúpenie pohľadávky banky v rozpore s uvedenými zákonnými podmienkami je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom. Žalovaný nenamietal nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní, namietal len nezaslanie písomnej výzvy banky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, keďže podľa neho má ísť o samostatnú výzvu, ktorá má byť doručená dlžníkovi - žalovanému do vlastných rúk. Okresný súd poukázal na to, že žalovaný bol vyzývaný písomne upomienkou, kde bol upozornený na nepretržité omeškanie, možnosť zosplatnenia vrátane postúpenia pohľadávky. Uvedenú výzvu žalovaný riadne prevzal, o čom svedčí potvrdenie z Pošty X.. Následne opätovne bol vyzývaný na úhradu dlžnej sumy pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti a táto výzva a zosplatnenie boli riadne do vlastných rúk žalovaného doručené, o čom svedčí vrátená a podpísaná doručka. Obe písomnosti si žalovaný riadne prevzal v odbernej lehote. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že sa vyžaduje vo výzve podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách povinnosť banky informovať klienta o možnosti postúpenia pohľadávky na tretiu osobu. Zákon o bankách vyžaduje splnenie dvoch podmienok, a to omeškanie trvajúce aspoň 90 dní a preukázateľné zaslanie písomnej výzvy. V danej veci súd mal preukázané písomné oznámenie o nepretržitom omeškaní dlžníka a zaslanie písomnej výzvy žalovanému na omeškanie so splácaním poskytnutého úveru, a teda boli podľa názoru súdu splnené podmienky predpokladané v § 92 ods. 8 Zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky. Zo žiadnych ustanovení Občianskeho zákonníka, ani zo Zákona o bankách, nevyplýva povinnosť samostatnej písomnej výzvy a zo žiadnych ustanovení nevyplýva, že táto výzva banky na omeškanie nemôže byť súčasťou výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, prípadne zosplatnenia, kde opätovne banka vyzývala žalovaného na úhradu dlhu, s ktorým je alebo bol žalovaný v omeškaní. Ak banka klienta písomne vyzve na úhradu presne špecifikovanej konkrétnej sumy, možno takúto písomnosť považovať za výzvu pred postúpením, od ktorej doručenia musí uplynúť aspoň 90 dní a následne možno pohľadávku postúpiť, pretože dlžník bol upozornený na omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/165/2022 zo dňa 27. 09. 2023). Vzhľadom k tomu, že okresný súd všetky námietky žalovaného vyhodnotil ako nedôvodné,

žalobe v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného k povinnosti splatiť dlžnú istinu, úroky a úroky z omeškania, ako aj úroky z omeškania zvyšku dlžnej istiny tak, ako bola splácaná priebežne po postúpení pohľadávky.

1.2. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu v konaní.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalovaného, rozsudkom z 19. decembra 2024 sp. zn. 16CoCsp/8/2024, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie; a určil, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2.1. Odvolací súd konštatoval, že okresný súd správne vyhodnotil tvrdenie žalovaného o nedostatku skúmania bonity žalovaného pri uzatváraní predmetnej zmluvy o úvere a mal za to, že právny predchodca žalobcu túto skúmal dostatočným spôsobom tak ako to uviedol súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku (viď body 4., 4.1., 4.2. dôvodov napadnutého rozsudku). K námietke žalovaného, že v súdnej veci neboli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky, odvolací súd uvádza, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného najneskôr listinou označenou ako „Tretia upomienka - pokus o zmier“ zo dňa 26. 06. 2020 na uhradenie záväzkov vyplývajúcich z predmetnej zmluvy o úvere, a to pohľadávky vo výške 705,05 eura, z ktorej istina tvorila sumu 365,68 eura, pričom žiadal o okamžité zaplatenie dlžnej sumy s tým, že v opačnom prípade bude požadovať, aby žalovaný vrátil celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere. Zároveň žalovaného upozornil na právo banky odstúpiť od zmluvy o úvere. Uvedená listina je výzvou banky na uhradenie dlžných splátok podľa § 53 ods. 9 OZ. Vzhľadom na výšku dojednaných splátok v zmluve o úvere 273,88 eura mesačne a na výšku omeškanej istiny v zmysle „tretej upomienky - pokusu o zmier“ zo dňa 26. 06. 2020, teda 365,68 eura, je zrejmé, že žalovaný sa do omeškania dostal už so splátkou splatnou ku dňu 15. 05. 2020. Pokiaľ k zosplateniu zostatku úveru s príslušenstvom došlo listinou zo dňa 27. 08. 2020, došlo k zosplateniu najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky pred splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky. Právnomu predchodcovi žalobcu teda nič nebránilo zosplateniu zostatku úveru, ku ktorému došlo v súlade s ust. § 565 a § 53 ods. 9 OZ.

2.2. Pokiaľ ide o posúdenie platnosti alebo neplatnosti postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, okresný súd správne dospel k záveru, že žalovaný bol napriek výzve právneho predchodcu žalobcu v omeškaní so zaplatením čo i len časti úveru najmenej 90 dní, a teda právny predchodca žalobcu mohol platne postúpiť celý zostatok dlhu žalobcovi. Výzvou zo dňa 26. 06. 2020 označenou ako „tretia upomienka - pokus o zmier“ právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na okamžité zaplatenie dlžnej sumy s tým, že v opačnom prípade bude požadovať, aby vrátil celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere a zároveň upozornil žalovaného na právo banky odstúpiť od zmluvy o úvere. Táto výzva bola doručená žalovanému dňa 03. 07. 2020, pričom pohľadávka bola postúpená žalobcovi na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13. 11. 2020 a na základe žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 02. 06. 2022. Právny predchodca žalobcu mohol najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky v zmysle § 565 a nemusel v uvedenej lehote pohľadávku postúpiť inej osobe. Odvolací súd sa teda stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku uvedenými v bodoch 15.7. až 15.10. napadnutého rozsudku. Mal za preukázané písomné oznámenie dlžníkovi o nepretržitom omeškaní dlžníka a zaslanie písomnej výzvy žalovanému, kde žalovaný bol upozornený na omeškanie so splácaním poskytnutého úveru a boli splnené podmienky predpokladané v § 92 ods. 8 Zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky. Tak ako uviedol súd prvej inštancie v bode 15.10. dôvodov napadnutého rozsudku, zo žiadnych ustanovení Občianskeho zákonníka, ako aj špeciálneho zákona k Občianskemu zákonníku, t. j. Zákona o bankách, nevyplýva povinnosť samostatnej písomnej výzvy ako podmienky, za splnenia ktorých môže veriteľ úver mimoriadne zosplatiť. Predovšetkým tak môže urobiť vtedy, ako to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. V tomto spore nie je sporná tá skutočnosť, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným takáto dohoda uzavretá bola. Zároveň platí, že veriteľ právo zosplatiť úver môže najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, pričom v spotrebiteľských veciach platí, že dodávateľ môže

uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a zároveň, keď upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Upozornenie spotrebiteľa je fakticky výzvou na zaplatenie splatnej nezaplatennej splátky (alebo niektorých nezaplatených splatných splátok) s upozornením, že ak dlžník svoj dlh neuhradí, veriteľ môže uplatniť právo podľa § 565 OZ, teda dlh mimoriadne zosplatiť. Od tejto výzvy (upozornenia) treba odlišovať výzvu podľa § 92 Zákona o bankách, podľa ktorého ustanovenia sa pre platné postúpenie pohľadávky vyžaduje samostatná písomná výzva banky alebo pobočky zahraničnej banky klientovi (dlžníkovi) na úhradu čo len časti peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, a teda môže ísť aj o výzvu na zaplatenie celého zostatku z úveru po jeho mimoriadnom zosplatení za splnenia podmienky, že je klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní a len ak je táto podmienka splnená môže sa pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou a bez súhlasu klienta. Toto je výlučná a samostatná písomná výzva banky, na ktorú poukazuje Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/266/2020. Odvolací súd sa stotožňuje so stanoviskom Najvyššieho súdu SR vysloveného v uvedenom rozsudku, v zmysle ktorého skrz spotrebiteľského charakteru dojedanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, avšak dodáva, že žalobca okrem oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru vyzval zároveň žalovaného aj na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom, a táto listina teda nie je len oznámením vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ale zároveň aj výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom.

2.3. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie žalobe vyhovel, správne pri rozhodovaní o náhrade trov konania rozhodoval podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, teda podľa pomeru úspechu v konaní a žalovanému správne uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v celom rozsahu. V odvolaní bol v celom rozsahu žalobca taktiež úspešný, a preto odvolací súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi v celom rozsahu taktiež podľa pomeru úspechu vo veci podľa § 255 ods. 1 CSP, a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP) s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), písm. c) CSP.

3.1. Dovolateľ uvádza, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia zo strany Krajského súdu v Banskej Bystrici, najmä čo sa týka vyhodnotenia, aký právny úkon je možné považovať za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, žalovaný považuje za rozporuplné, keď najskôr sa Krajský súd stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie bod 15.7. až 15.10., ktorý za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách považuje tretiu upomienku, následne však Krajský súd uvádza, že od upozornenia na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti treba odlišovať osobitnú výzvu, ktorú predpokladá ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách. V závere bodu 23. Krajský súd v Banskej Bystrici uvádza, že skrz spotrebiteľského charakteru dojedanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, na záver však uvádza, že keďže oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti je aj výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom, toto oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti možno považovať za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.

3.2. K námietke ohľadom vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne uvádza, že nesprávne právne posúdenie krajského súdu spočíva v tom, že za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno považovať Výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 27. 08. 2020 a nad rámec uvedeného žalovaný zdôrazňuje, že za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno považovať ani tretiu upomienku zo dňa 26. 06. 2020. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžaduje osobitnú výzvu s upozornením na možnosť postúpenia pohľadávky na tretí subjekt. Podľa názoru žalovaného ani upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a rovnako ani samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nemôže predstavovať výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Keďže v danom prípade nastane konečná splatnosť úveru až 15. 08. 2026, a postúpiť možné len splatnú pohľadávku, pričom vyhlásenie mimoriadnej splatnosti vyžaduje dva úkony, upozornenie na

vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, tretiu upomienku zo dňa 26. 06. 2020 nemožno považovať za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Zároveň žalovaný poukazuje na judikatúru Krajského súdu Košice sp. zn. 6CoCsp/34/2024, v ktorej súd uvádza, že ani tretia upomienka - pokus o zmier a ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti nemôže predstavovať výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.

3.3. Dovolateľ odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu videl v tom, že podľa názoru krajského súdu boli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a rovnako boli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, a teda žalobca má v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu. Najvyšší súd vo viacerých súdnych rozhodnutiach podal výklad ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., žalovaný konkrétne odkazuje na sp. zn. 1Cdo/147/2017, kde v bode 25. dovolací súd uviedol: „Dovolací súd preto uzatvára, že následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti). Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť.“ Najvyšší súd SR už v Uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 22. 08. 2018 sp. zn. 1Cdo/61/2017, v ktorom odkazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. apríla 2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017 konštatuje, že ak neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakázané. Nesprávne právne posúdenie podľa názoru žalovaného spočíva v tom, že krajský súd nedôsledne skúmal ex offo splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky z banky na nebankový subjekt, teda nedôsledne skúmal aktívnu vecnú legitímáciu, a teda obmedzil sa na konštatovanie, že ak boli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, boli splnené podmienky aj pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a tiež podmienky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, a teda žalobca má v konaní aktívnu vecnú legitímáciu. Podľa názoru žalovaného súd musí ex offo skúmať splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky z banky na nebankový subjekt s poukazom na ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, § 39 Občianskeho zákonníka a v kontexte uvedených zákonných ustanovení v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyhodnotiť, či postúpenie pohľadávky neodporuje zákonu. Zo strany právneho predchodcu žalobcu neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko tretia upomienka - pokus o zmier neuvádza presnú identifikáciu mesačnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Dovolateľ poukázal aj na rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/188/2023. Keďže neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti tretiu upomienku - pokus o zmier ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti treba považovať za neplatné právne úkony, a preto žalobca nepreukázal existenciu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, zároveň keďže v čase postúpenia pohľadávky ešte nenastala konečná splatnosť úveru, došlo k postúpeniu tzv. živého úveru čo je v rozpore s ustanovením § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a preto rovnako zmluva o postúpení pohľadávky je neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, žalobca teda nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a v konečnom dôsledku žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu. Žalovaný zastáva názor, že zo strany žalobcu nebolo preukázané splnenie podmienok pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keďže žalobca nepreukázal doručenie listu zo dňa 26. 06. 2020 „Tretia upomienka - pokus o zmier.“

3.4. Dovolateľ dodáva, že je tu bezprostredná hrozba exekúcie, je daný dôvod hodný osobitného zreteľa, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutých rozsudkov. Preto navrhuje, aby dovolací súd v zmysle § 444 ods. 1 CSP odložil vykonateľnosť napadnutých rozsudkov v častiach napadnutých týmto dovolaním. Dovolateľ tiež navrhuje, aby najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu v celom rozsahu.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že tvrdenia žalovaného predstavujú novoty v doterajšom priebehu konania. V konaní pred súdom prvého stupňa ako aj v podanom odvolaní žalovaný tvrdil, že listy Tretia upomienka - pokus o zmier a Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nemôžu predstavovať výzvu s upozornením na možnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, ale len z dôvodu ich údajnej neplatnosti. Žalobca navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalovaného ako nedôvodné zamietol.

5. Podľa § 444 ods. 1, 2 CSP, dovolací súd môže na návrh odložiť právoplatnosť a vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

6. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019 alebo 2Cdo/91/2021, ktoré prešlo aj testom ústavnosti, vid' IV. ÚS 578/2022 a v ňom odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4SŽ/165/95).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné, a to z nasledujúcich dôvodov:

8 V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9 Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

10.2. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

11. Pretože dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), a či je zachované právo dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

12. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 zo dňa 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

13. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalovaný namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, najmä čo sa týka vyhodnotenia, aký právny úkon je možné považovať za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, žalovaný považuje za rozporuplné.

14. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zrejmé právne úvahy odvolacieho aj okresného súdu, ktoré viedli k prijatiu konečného záveru. Súd prvej inštancie spolu s odvolacím súdom uviedli, čo je predmetom konania, aké skutočnosti tvrdili sporové strany, z ktorých vykonaných dôkazov vychádzali, ako ich vyhodnotili, jasne a zrozumiteľne vysvetlili, ktoré skutočnosti vzali za preukázané, teda z akého skutkového stavu veci vychádzali, ktoré ustanovenia zákona aplikovali a ako vec právne posúdili a zároveň sa vysporiadali s podstatnými vyjadreniami a námietkami strán konania.

14.1. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia (bod 23.) riadne vyjadril k námietke dovolateľa, keď vyhodnotil, že „Upozornenie spotrebiteľa je fakticky výzvou na zaplatenie splatnej nezaplatenej splátky (alebo niektorých nezaplatených splatných splátok) s upozornením, že ak dlžník svoj dlh neuhradí, veriteľ môže uplatniť právo podľa § 565 OZ, teda dlh mimoriadne zosplatiť. Od tejto výzvy (upozornenia) treba odlišovať výzvu podľa § 92 Zákona o bankách, podľa ktorého ustanovenia sa pre platné postúpenie pohľadávky vyžaduje samostatná písomná výzva banky alebo pobočky zahraničnej banky klientovi (dlžníkovi) na úhradu čo len časti peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, a teda môže ísť aj o výzvu na zaplatenie celého zostatku z úveru po jeho mimoriadnom zosplatení za splnenia podmienky, že je klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní a len ak je táto podmienka splnená môže sa pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou a bez súhlasu klienta. Toto je výlučná a samostatná písomná výzva banky, na ktorú poukazuje Najvyšší súd SR v rozhodnutí

sp. zn. 2Cdo/266/2020. Odvolací súd sa stotožňuje so stanoviskom Najvyššieho súdu SR vysloveného v uvedenom rozsudku, v zmysle ktorého skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, avšak dodáva, že žalobca okrem oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru vyzval zároveň žalovaného aj na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom, a táto listina teda nie je len oznámením vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ale zároveň aj výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom.”

15. Dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalovaný preto neopodstatnene namieta, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

16. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

17. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalovaného v tejto časti ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

18. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

19. V zmysle § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa § 432 ods. 2 CSP sa dovolací dôvod vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia, pričom právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

20. Dovolací súd v prvom rade uvádza, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu, (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Je potrebné však zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť výlučne iba tá právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, (vyriešenie ktorej nevedlo k

záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

21. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ ako právnu otázku uviedol otázku, či za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno považovať Výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 27. 08. 2020 a nad rámec uvedeného žalovaný zdôrazňuje, že za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno považovať ani tretiu upomienku zo dňa 26. 06. 2020, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžaduje osobitnú výzvu s upozornením na možnosť postúpenia pohľadávky na tretí subjekt.

22. V danej súvislosti dovolací súd uvádza, že rozdielnosť vyššie vymedzenej právnej otázky už bola dovolacím súdom vyriešená, preto predpoklad prípustnosti dovolania je daný v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. K tomu dovolací súd uvádza nasledovné:

23. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický odklon jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú dovolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky dovolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (k tomu pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017; podobne tiež napr. 4Cdo/95/2017 a 7Cdo/140/2017).

23.1. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) dovolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax odvolacieho súdu (R 83/2018). Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

23.2. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým nahrádzať aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa. V rozhodovacej praxi odvolacieho súdu je tiež ustálený názor, v zmysle ktorého sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

24. Dovolací súd považuje za potrebné uviesť, čo sa považuje za ustálenú súdnu prax odvolacieho súdu. Do tohto pojmu patria predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a

stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

25. Zhrnúc vyššie uvedené, z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je relevantná len taká otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky nižšie uvedené znaky: a/ musí ísť o otázku riešenú odvolacím súdom, ktorá je buď hmotnoprávneho alebo procesnoprávneho charakteru, b/ spôsob jej vyriešenia odvolacím súdom zakladá „odklon“ od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ odvolací súd na jej riešení založil svoje rozhodnutie, d/ uvedená otázka musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, e/ vždy musí ísť o otázku právnu, nie skutkovú; ak niektorý z týchto znakov chýba, dovolanie nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP prípustné (k tomu pozri R 1/2018).

26. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že najvyšší súd môže pri posúdení prípustnosti dovolania zohľadňovať aj tie svoje stanoviská a rozhodnutia, ktoré dovolateľ neoznačil (k tomu pozri I. ÚS 51/2020).

27. Keďže dovolateľom nastolená právna otázka bola rozhodujúca pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej, dovolací súd v ďalšom skúmal, či žalovaný opodstatnene vytýkal, že pri riešení tejto otázky zo strany odvolacieho súdu došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, pričom dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ale aj dôvodné (§ 432 ods. 2 CSP).

28. V zmysle dôvodovej správy k zákonu o bankách mal zákonodarca úpravou § 92 ods. 8 na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

28.1. Aj keď je ustanovenie § 92 zákona o bankách systematicky zaradené do štrnásťtej časti právneho predpisu s názvom „Bankové tajomstvo“, nemožno len na základe tohto zaradenia bez ďalšieho usudzovať, že zákonodarca pri úprave postúpenia pohľadávky bankou na nebankový subjekt, mal zámer riešiť výlučne len otázku ne/porušenia bankového tajomstva. Pokiaľ by bolo uvedené cieľom, nič by nebránilo tomu, aby to v znení zákona výslovne uviedol [napr. porovnaj novelu zákona o bankách účinnú od 1. januára 2017 (zákon č. 299/2016 Z. z.) - sprísnenie pravidiel pre postúpenie pohľadávok bánk zo spotrebiteľských úverov a úverov na bývanie podľa osobitného predpisu]. Podmienky platného postúpenia pohľadávky banky a podmienky možnosti prelomenia bankového tajomstva sa vzájomne nevylučujú, ale práve naopak sa prekrývajú (R 60/2018).

29. V spore nastolenou otázkou sa najvyšší súd už zaoberal vo Veľkom senáte v rozhodnutí z 30. 07. 2025 sp. zn. 1VCdo/4/2025, (kde riešil okrem iného rozdielnosť názorov rozhodnutí sp. zn. 9Cdo/165/2022 a 7Cdo/26/2017, 4Cdo/75/2020, 2Cdo/266/2020) pričom sa najvyšší súd priklonil k prevažnému názoru rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, že „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá pre platné postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní s plnením peňažného záväzku. Predmetnou výzvou nemôže byť výzva banky podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný“.

29.1. Takýto výklad bol podľa veľkého senátu najvyššieho súdu súladný s princípom zvýšenej ochrany

spotrebiteľa v spotrebiteľských veciach, (ktorý vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán) a tiež zodpovedá základnému výkladovému pravidlu zakotvenému v spotrebiteľskom práve v § 54 Občianskeho zákonníka. Možno k nemu dospieť tak gramatickým (jazykovým) ako aj systematickým výkladom ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách a tiež so zreteľom na zmysel právnej normy. Predmetné ustanovenie poskytuje ochranu klientom banky, (a teda aj spotrebiteľom). Jeho cieľom a účelom je umožniť klientovi, aby po upozornení na právo veriteľa postúpiť pohľadávku na iný, hoci aj nebankový subjekt (nepodliehajúci dozoru NBS, čo nemusí byť v záujme spotrebiteľa), mal možnosť tomuto postupu účinne zabrániť tým, že vo výzve vyčíslenú výšku pohľadávky dodatočne uhradí (viď úmysel zákonodarca vyjadrený v dôvodovej správe k zákonu o bankách). Ešte predtým ako sa banka rozhodne vzniknutú pohľadávku postúpiť musí nevyhnutne v prvom rade realizovať kroky predpokladané v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a teda musí predovšetkým platne zosplatiť svoju pohľadávku a až následne môže realizovať kroky k jej postúpeniu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Prvým zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky je teda existencia splatnej pohľadávky alebo jej časti, čo tiež predpokladá výzvu „meškajúcemu“ spotrebiteľovi, avšak povahou a účelom odlišnú, než akú má na mysli ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravuje za akých podmienok môže banka žiadať o zaplatenie celej pohľadávky; ide o kumulatívne podmienky, a to nesplácanie úveru po dobu troch mesiacov a upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Naproti tomu ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách má postavenie lex specialis k § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže sprísňuje všeobecné podmienky ustanovené v Občianskom zákonníku požadované pre platnosť postúpenia pohľadávky. Zákonodarca prostredníctvom stanovenia prísnejších podmienok pre postúpenie pohľadávky chráni klienta pred tým, aby ním poskytnuté informácie týkajúce sa jeho osoby a pomerov neboli postupované bez žiadnych zákonných obmedzení, a preto pred samotným postúpením stanovil povinnosť banky spotrebiteľa/dlžníka o tomto zámere informovať.

29.2. Ak by zákonodarca zamýšľal spojenie povinností banky do jedného právneho úkonu, tak by to explicitne uviedol v zákone alebo by jednotlivé ustanovenia prepojil odkazom.

30. Na podporu zhora uvedeného/prezentovaného výkladu najvyšší súd poukazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru, v zmysle ktorej „ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon (R 60/2018)“. Napokon aj v zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (viď uznesenie z 20 júna 2018 č. k. IV. ÚS 371/2018-43) taká interpretácia spotrebiteľskej legislatívy, ktorá akcentuje princíp zvýšenej ochrany spotrebiteľa a ochranu zmluvnej spravodlivosti je aj v súlade s požiadavkou stanovenou v § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nemožno ju hodnotiť ako interpretáciu, ktorá ide nad rámec zákona.

31. V už skôr prijatom rozhodnutí zo dňa 27. októbra 2021 sp. zn. 4Cdo/162/2020 (publikovaného v Zbierke Stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súd Slovenskej republiky pod č. 6/2022) najvyšší súd zvýraznil, že v sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti (vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy hmotné právo určuje, či žalobcovi svedčí tvrdené subjektívne právo, inak povedané, či má nárok na plnenie, ktorého sa v konaní domáha; vecná legitímácia je jedným z predpokladov úspešnosti v konaní - pozn.); dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa.

32. Je teda zrejmé, že odvolací súd sa odklonil od vyššie uvedeného právneho názoru, nakoľko odvolací súd vychádzal z toho, že „nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, avšak dodáva, že žalobca okrem oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru vyzval zároveň žalovaného aj na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom, a táto listina teda nie je len oznámením vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ale

zároveň aj výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom.”

33. Z uvedeného možno dospieť k záveru, že výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je (nemôže byť) výzva banky podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný a na základe uvedeného mal v okolnostiach danej veci za to, že podmienka pre platné postúpenie pohľadávky banky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách splnená nebola a žalobca nie je preto v spore aktívne legitimovaný, spor z hľadiska právneho posúdenia veci vo vymedzenej právnej otázke rozhodol v rozpore s ustálenou judikatúrou dovolacieho súdu (sp. zn. 1VCdo/4/2025). Teda z daného vyplýva aj to, že dovolateľ dôvodne namietal, že odvolací súd nedôsledne skúmal aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu. Dovolací súd konštatuje, že pri riešení dovolateľom nastolenej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, došlo k odklonu od aktuálnej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu.

34. Dovolací súd tak vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že dovolanie žalovaného smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ale zároveň ho posúdil aj ako dôvodné, nakoľko dovolaním napadnutý rozsudok (práve v riešení predmetnej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

35. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

36. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

37. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

38. Rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.